

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og formål

Regeringen og Dansk Folkeparti indgik i juni 2004 aftale om en strukturreform, som i september 2004 blev fulgt op af en udmøntningsplan. Strukturaftalen indebærer, at der gennemføres en kommunalreform, som grundlæggende ændrer rammerne for varetagelsen af de offentlige opgaver og den offentlige service i Danmark. Reformen tegner en ny offentlig sektor, hvor kommuner, regioner og stat har hver sin opgavemæssige identitet. Staten fastlægger de overordnede rammer. Kommunerne varetager de direkte borgerrettede opgaver og bliver dermed for borgere og virksomheder hovedindgangen til den offentlige sektor. Fem nye regioner får ansvaret for sundhedsvæsenet samt regionale udviklingsopgaver og får ansvaret for at løse visse driftsopgaver for kommunerne.

Kommunalreformen indebærer på natur- og miljøområdet, at ansvaret for de fleste borger- og virksomhedsrettede myndighedsopgaver fra den 1. januar 2007 vil være samlet i kommunerne. Kommunernes faglige bæredygtighed styrkes dels gennem de større kommuner, som følger af kommunesammenlægningerne, og dels ved at kommunerne overtager størstedelen af de nuværende amtskommunale opgaver og medarbejdere på natur- og miljøområdet.

Spørgsmålet om kommunernes faglige bæredygtighed har været centralt i debatten, der fulgte efter offentliggørelsen af Strukturkommissionens betænkning nr. 1434 fra januar 2004, og i forskellige parters høringsvar til lovforslagene om udmøntning af kommunalreformen på natur- og miljøområdet. I den forbindelse blev det anført, at sikringen af den natur- og miljøfaglige kvalitet i sagsbehandlingen både knytter sig til tilstedeværelsen af tilstrækkelige retningslinier for kommunernes faglige vurderinger og afgørelser og til opbygningen af en faglig forsvarlig administration på området. Formålet med lovforslaget er at etablere et kvalitetsstyringssystem, der skal bidrage til at sikre det sidste.

For at understøtte en hurtig opbygning af ekspertise ved kommunernes sagsbehandling på natur- og miljøområdet og sikring af et højt kvalitetsniveau i kommunernes natur- og miljøforvaltninger ønskede forligspartierne (Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti), at kommunerne skulle etablere kvalitetsstyrings-systemer med det formål at styrke de decentrale natur- og miljøadministrationer og dermed bidrage til at sikre borgere og virksomheder en effektiv og ensartet administration.

På denne baggrund nedsatte regeringen i november 2004 Kvalitetsstyringsudvalget, der fik til opgave at komme med anbefalinger til, hvordan en kvalitetsstyringsordning for kommunernes natur- og miljøadministration skulle udformes med hensyn til form og indhold. Udvalget anbefalede i sin rapport, der blev offentliggjort i november 2005, at en kvalitetsstyringsordning blev udformet som et kvalitetsledelses- og styringssystem, hvor der i kraft af krav om opstilling af kvalitetspolitikker og -mål, måling, evaluering og offentliggørelse sker en kvalitetssikring af sagsbehandlingen. Udvalget anbefalede herunder, at der skulle være krav om udarbejdelse af procedurer for sagsbehandlingen, kompetencestyring, koordinering på tværs af administrative grænser og dokumentation af indsatsen (intern og ekstern audit, årlige offentlige beretninger, brugertilfredshedsundersøgelser m.v.). Udvalget anbefalede, at Miljøministeriet i samarbejde med KL og Amtsrådsforeningen udarbejdede nogle standardprocedurer, der skulle stilles til rådighed som et tilbud til kommunerne.

Udvalget lagde i sit arbejde vægt på, at et kvalitetsstyringssystem ikke må blive en administrativ byrde ved løsningen af daglige opgaver, men at systemet derimod skal være et praktisk værktøj for kommunernes natur- og miljøarbejde. Selv om systemet er baseret på eksisterende og velkendte krav til kvalitetsstyringssystemer, er kravene i systemet målrettet de særlige opgaver, kvalitetsstyring på natur- og miljøområdet dækker, således at systemet giver mulighed for den størst mulige lokale forankring.